

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Joan Perucho a Lletra, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/joan-perucho> >

Joan Perucho

El món de Joan Perucho: l'art de tancar els ulls

Julià Guillamon

Joan Perucho va parlar de l'art de tancar els ulls a propòsit de l'artista alemany Wols, en un dels articles de *La cultura y el mundo visual* (1968). Perucho sintetitza en aquest article dues preocupacions essencials de la seva obra al llarg dels anys cinquanta i seixanta. En primer lloc, atribueix a Wols la voluntat de tornar a l'origen, a l'arrel física de la terra i del paisatge. Escriu: "Wols es meravella mentre contempla la terra que rellisca entre els seus dits, un insecte, una gota d'aigua." O bé: "Com Wols mateix va escriure, *Une petite feuille peut contenir le monde*." Segons Perucho, Wols va a la recerca de la prehistòria del que és visible, a l'arrel dels esdeveniments, a l'eternitat que es conté en totes les coses del món. Com en el cas d'Antoni Gaudí o de Joan Miró, el punt de partida se situa en l'observació de la natura. Tots tres exploren un univers primigeni, que remet als orígens ancestrals i a la infància. A partir del referent concret, figuratiu, inventen formes abstractes que contenen, latent, el misteri de la vida.

Però en el cas de Wols, això és només un primer pas. Als ulls de Perucho, les seves aquarel·les i dibuixos, delicats i evanescents, es transformen en alguna cosa d'abominable, en ferides i vísceres. El mal, la mort, la destrucció i el remordiment prenen carta de naturalització en mig de les formes abstractes. "Tot això és monstruós -escriu Perucho-, tot allò que és massa viu és pura monstruositat i la cultura ha estat des de sempre un intent de velar la monstruositat exacerbada del que és viu." Més endavant s'hi torna a referir amb la mateixa fermesa: "El desengay de Wols té un caràcter metafísic i per això recorre al magma, al panteisme, al caos i a la beguda. El seu art, com la seva vida, tendeix a la destrucció."

L'art de Wols està, doncs, escindit. D'una banda remet al meravellós quotidià, al paradís de la infància, a un espai fora del temps que es contempla a plena llum. Darrere d'aquest món lluminós, hi ha el mar sense fons del sofriment, l'ansietat, la destrucció a la qual el temps sotmet les coses. La mateixa dualitat es manifesta en els primers llibres de Perucho. Enfront de l'existencialisme de *Sota la sang* (1947), *Aurora per vosaltres* (1951) és un cant de tímida esperança. Enfront de la plàcida evocació biogràfica de *Diana i la mar Morta* (1953), la crepitació ocultista, l'esoterisme de *El mèdium* (1954).

Els dos llibres que més semblen haver influït en Perucho en el pas de la poesia a la prosa representen també aquests dos vessants: *Helena y el mar del verano* de Julián Ayesta (la marca que va deixar sobre *Diana i la mar Morta* és evident fins i tot en el títol) i *La couleur tombée du ciel* de H.P. Lovecraft, que inspira el seu primer conte, *Amb la tècnica de Lovecraft* (1956). El llibre d'Ayesta tracta del final de la infància i la pèrdua de la innocència, és un llibre escrit amb una gran sensibilitat. El de Lovecraft, és una al·legoria sobre una presència sideral, un color vingut del cel, una maledicció que fa eixorca la terra.

Com a crític d'art, Perucho s'interessa pels artistes que, a partir de l'orgànic, creen un univers solar

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Joan Perucho a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/joan-perucho> >

(Gaudí, Miró, Moisès Villèlia). "Si hi ha cap nom que estigui estretament vinculat a l'arrel física d'una terra o d'un paisatge és indubtablement del de Joan Miró", afirma al començament del seu assaig *Joan Miró i Catalunya* (1968). A continuació identifica el procés creatiu de Miró amb la consciència del preracional i del biològic, i torna a al·ludir a la monstruositat del que és massa viu: "Miró s'esforça relfexivament a anar al fons d'allò que és ancestral i es troba perdut en la nebulosa del temps", el seu art convoca les forces de les coses creades, la mort, el sexe, "l'instint que es debat obscurament d'ençà que el món és món".

El diabòlic, el misteriós, l'obscur i l'insondable atrauen també Perucho. Molts els seus articles a *Destino* acaben amb evocacions d'estranyes presències i llums fosforescents. No només quan parla de la pintura de Joan Ponç i d'Antoni Tàpies o de l'escultura de Salvador Aulèstia -on queda plenament justificat- sinó també quan es refereix a [Salvador Dalí](#) ("Un vel de misteri tapa de vegades els nostres ulls. Aleshores quelcom fosforescent rellisca cautament a l'ombra") o en relació a les escultures de Marcel Martí ("es presenten com a forces obscures de la natura, pugnen per concretar-se en la seva voluntat crispada de ser").

Perucho dedica a Miró poemes i proses, diversos articles a *Destino* i un assaig a la "Biblioteca de Arte Hispánico" de l'editorial Polígrafa. Junts publiquen dos llibres de l'artista (*Àlbum 19 i Les essències de la terra*). L'amistat amb els artistes de [Dau al Set](#) és igualment intensa, sobretot amb Modest Cuixart i amb Joan Ponç (el primer article de Perucho sobre la seva pintura apareix a [Ariel](#), el 1945). Amb Ponç -com amb Ciriot o amb [Palau i Fabre](#)- Perucho manté una relació complexa. L'atrau la personalitat de l'artista, comparteixen experiències i cartes, però a partir d'un determinat moment, prudent, se'n distancia.

Perucho s'identifica amb l'univers turmentat i abismal de Ponç, amb l'esteticisme de Cuixart, amb la rotunditat de Tàpies. En el moment de la pintura magicista hi ha una afinitat evident que es posa de manifest en comparar alguns dels poemes de *El mèdium* ("Les figures de cera", "L'àngel del senyor") amb *L'escarnidor de diademes* o amb el quadre de Joan Ponç que presideix la biblioteca de Perucho (un mirall amb forma de rombe amb l'aparició, al fons, dels rostres de Tàpies i Cuixart). Més enllà del període de la pintura magicista, Perucho continuarà interpretant l'obra dels artistes de Dau al Set a partir de la singularitat del seu univers literari. Com a jutge, assistia de tant en tant a exhumacions. El relat d'aquestes exhumacions és un dels rituals que conformen el món de Perucho. El cementiri rural, el forense que es posa els guants de goma (dos parells, un a sobre l'altre), els comentaris sobre la temible cadaverina, una substància que, injectada per accident (una estella o un clau del taüt), provoca una mort fulminant. Els que tenen més experiència recomanen no posar-se cap tipus de colònia ("després, cada vegada que te'n tornes a posar, per associació, retorna l'olor del cadàver"). Les taques de color, producte de les explosions dels líquids corporals sobre la fusta, les parts tèxtils descompostes sobre el cos del mort i les estranyes unglades sobre la tapa del taüt...

Es pot imaginar la impressió que aquestes imatges devien produir en Perucho, que gosava interpretar-les com una prefiguració de la pintura informal. Dos dels articles més importants de *El arte en las artes* es fan ressò d'aquest tema: "Tàpies, degradació i sofriment" i "Modest Cuixart y la heràldica de la muerte". La superioritat de Tàpies enfront d'altres artistes de *l'Art Autre* ve donada perquè Tàpies busca la màxima transcendència ("la matèria supurava alguna cosa semblant al record d'un encaix delicat, podrit ja pel pecat i la desesperació, acaronat pels humors viscosos de la Mort").

La dimensió tràgica i misteriosa de l'informalisme és present també en Cuixart, en la seva sensualitat macabra i el seu barroquisme arravatat. Perucho participa en el debat sobre la pintura informal amb

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Joan Perucho a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/joan-perucho> >

una veu pròpia. Connecta amb els que veuen en les seves formes una metafísica existencial, però rebutja la bastimentada teòrica i ho confia tot al referent concret. Per a Perucho la pintura informal parla de la imminència de la mort, de cossos podrint-se, del pas del temps.

En el món de Joan Perucho conviuen la infància i la palpitació del passat, la llum i la tenebra, *El país de les meravelles* i *El mèdiu*. En què consisteix, doncs, aquell art de tancar els ulls de què parlava en l'article que va dedicar a Wols? L'art de tancar els ulls, en aquest moment, es relaciona amb les forces obscures de la natura. Significa obrir-se a una altra forma de visió, que connecta el que s'esdevé a l'interior de l'ésser amb les forces més antigues i profundes de la creació. Submergir-se en un món en formació, sentir "l'anhel nostàlgic del moment primigeni en què l'home separa la mà del caos amb un tremolor orgànic que és com la continuació del mateix tremolor del caos". L'artista i el poeta actuen guiats per un instint superior. Perucho ho exposa de manera rotunda en el text que va dedicar a Joan Ponç a *Ariel*: "L'artista descobreix afinitats subtilíssimes, lligams invisibles en la realitat màgica de les coses, relacions que hom no pot explicar-se però que resten vívides com un enigma que devora. Apareix, llavors, la funció del vident."

A mesura que passin els anys Perucho desenvoluparà una altra concepció de la literatura, molt més distesa. L'experiència com a narrador i la pràctica del periodisme hi tindran molt a veure. L'any 1956 Perucho publica el seu primer conte, *Amb la tècnica de Lovecraft*. Un any després apareix la primera novel·la, *Llibre de cavalleries*. En aquest moment Perucho defensa la novel·la lírica (en un text programàtic, a propòsit de [Jordi Sarsanedas](#), a *Cita de narradors*).

A l'hora d'escriure en prosa, aborda alguns dels temes de la seva poesia (el pas del temps, el viatge al passat, el fantasma, la recerca dels valors espirituals), però amb un tractament més lliure. A *Les històries naturals* (1960) i en els contes que titula *Històries apòcrifes*, el paper de la poesia es redueix a un segon pla. Perucho connecta amb la gran tradició de la novel·la europea: el viatge a la recerca de la identitat, el relativisme, l'humor.

També en relació als artistes que sent més pròxims, com Miró o Ponç, Perucho utilitza per evocar les seves obres l'ambigüitat del poema. Però quan parla de fotografia, arquitectura, joieria, disseny gràfic, dels tebeos i dels dibuixos infantils -temes que va introduir per primera vegada en la crítica d'art a Barcelona-, la sensibilitat és una altra, més periodística. Perucho fa divulgació, participa en les polèmiques del moment, defensa un art refinat i esteticista enfront del compromís social i polític, expressa el desig de l'home modern de singularitzar-se en la societat de masses, tot creant ambients i penetrant en mons imaginaris.

En la poesia i en els escrits sobre la pintura de Miró i de Dau al Set no n'hi havia, de mons imaginaris: hi havia presències. Presències benefactores, que ens traslladaven a la infància, o diabòliques, perquè despertaven l'enigma de la identitat. Fantasmes que representaven el desig o el remordiment, la puresa o la culpa. Als contes i als articles de Perucho sobre disseny o fotografia no hi ha presències, hi ha ambients. I quins ambients! És el moment del Perucho exquisit, fascinat pel decadentisme i pel final de segle. Als poemes de *El mèdiu* i als poemes en prosa de *Diana i la mar Morta* les descripcions de llocs transmetien el clima ombrívol de la postguerra: la cambra on se celebra la sessió espiritista al poema d'"El mèdiu", rònega i deslluïda, el restaurant econòmic al poema "El país de les meravelles", els bars populars (el bar Sport de la Granadella), els passeigs pels camps, després de dinar, fumant-se una fària. Amb el pas de la poesia a la prosa apareixen les grans escenografies: el Palau dels Papes a Avinyó, al començament de *Llibre de cavalleries*, el palau del marquès de la Gralla a *Les històries naturals*, els més famosos establiments termals d'Europa a *Els balnearis*.

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Joan Perucho a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/joan-perucho> >

Cada ambient serveix com a punt de partida a una invenció, a un esdeveniment possible, a una aventura amb personatges reals o imaginaris, que mengen, estimen, viatgen, es consagren a l'estudi de les més erudites matèries, es baten en duel per l'honor o per la pàtria.

Perucho canvia Lovecraft per Huysmans, l'atracció morbosa per la mort, per l'amor a l'artificial, i l'escatologia per un cert dandisme. Hi ha un component refinat, exquisit i espiritual que es revesteix d'un toc mundà, fins i tot d'un desig d'estar al dia, per oposar-se a l'art polititzat, molt poc permeable als canvis que s'estaven produint en els costums. Fent front comú amb les més diverses tendències que proposaven un art sumptuós i refinat, Perucho justificava la seva literatura. Els articles que va dedicar al *pop art*, a les joies, als còmics, a l'erotisme (*La sonrisa de Eros*) reflecteixen clarament el desig d'estar al dia. També la seva activitat com a director literari de l'Editorial Tàber, que va introduir la novel·la fantàstica, gòtica i fulletonesca, el còmic o la literatura gastronòmica. En aquest context, Perucho veia en l'estil decoratiu de pop, influenciat pel *neoliberty* i l'estil Carnaby street (amb el decorador Gervasi Gallardo, els grafistes Antoni Morillas o Joan Pedragosa com a principals exponents), una oportunitat de recuperar la sensibilitat i els ambients de la fi de segle.

En aquest segon moment de la literatura de Perucho l'art de tancar els ulls té un significat diferent. Vol dir emprendre un viatge en el temps cap a un altre moment de la història, cap a una altra dimensió del present. L'exemple més clar el trobarem a l'encapçalament de *Llibre de cavalleries*, on el protagonista, Tomàs Safont, es desdobra en un *alter ego* medieval (el cavaller Tomàs Çafont al servei del rei d'Aragó), i emprèn el viatge cap a l'època de l'imperi català a la Mediterrània. La causa aparent és la mossegada d'un llangardaix (segons Cirlot, un símbol de l'instint). Som al 1957. Safont és a Avinyó, davant el Palau dels Papes. La visió del Palau (entre els papers de la família Perucho he trobat una postal del Palau dels Papes d'aquesta època) el du a imaginar la història del seu amor per Blanca de Salona i el seu periple per Alexandria, Ulm i el Regne de la Triple Virtut.

Perucho és també en aquest moment un bibliòfil apassionat, col·leccionista de mobles i ceràmiques que adquireix a drapaires d'Alcanyís, Calaceit i Ronda. Quan explica la seva passió pel llibre antic, li agrada aclarir que la funció del llibre de col·lecció no és tant llegir (una edició moderna és més còmoda i manejable) com el fet d'afavorir el trànsit cap a una altra dimensió de la consciència. Explica que el dissabte, mentre la seva dona i els seus fills sortien, ell es quedava a casa, se servia uns dits de whisky i agafava un volum de la biblioteca, per exemple, una primera edició de Góngora. Aleshores, tenia la sensació que aquell llibre havia estat a les mans del seu autor, que el temps s'escurçava, que era possible la comunió a través dels segles.

La possibilitat d'aquesta comunió amb les grans figures del passat ha estat un dels motors principals dels contes i les novel·les de Perucho. Molts dels escriptors que figuren a la seva biblioteca apareixen en els seus llibres, al costat de personatges totalment ficticis. Erudits com Menéndez Pelayo o Antoni de Capmany, inventors com Narcís Monturiol, militars com el general Palanca, escriptors rars com Celestino Barallat, autor d'uns *Principios de Botánica Funeraria*, com el pare Tomàs Vicens Tosca, inventor de l'arquitectura obliqua, o com el gastrònom Manuel Pardo de Figueroa, l'estrafolari doctor Thebussem (anagrama de "embustes"). Tots són escriptors. Perucho refereix el seu difús anecdotari, mostra les seves passions i febleses, en parla en confiança, com si es tractés de vells coneguts.

Hi ha encara un tercer moment en la vida i l'obra de Perucho i una altra manifestació de l'art de tancar els ulls. Ve marcat, em sembla, per dos fets paral·lels: el descobriment de la litúrgia de la cultura i l'experiència religiosa que presideix els darrers anys. Al llarg de la dècada dels setanta, el prestigi de Perucho com a escriptor erudit es consolida. El criden a formar part de diverses

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Joan Perucho a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/joan-perucho> >

institucions acadèmiques. L'antiga relació amb [Eugeni d'Ors](#) li obre les portes de l'Acadèmia del Far de Sant Cristòfol. El *Libro de la cocina española* que va escriure amb Néstor Luján, el du a ingressar a la Academia Española de Gastronomía i a l'Acadèmia Catalana de Gastronomia. El 1976 entra a formar part de la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona. El discurs d'ingrés, dedicat a la "Zoologia fantàstica a la Catalunya de la Il·lustració" és una peça desconcertant des del punt de vista d'una institució científica, i una delícia de la literatura d'imaginació. Perucho és un acadèmic atípic pels temes que tracta i la llibertat amb què manipula citacions i textos, i un apassionat entusiasta del cerimonial. Però, tot i així, quan se li presenta l'oportunitat d'ingressar a la Real Academia de la Lengua Española, a proposta de Lázaro Carreter, Martí de Riquer i [Pere Gimferrer](#), ho refusa.

Aquesta passió s'estén a totes les facetes de la vida: rituals acadèmics i científics, màgics, gastronòmics o literaris, que constitueixen un element fonamental en la transmissió de la cultura dels segles passats. Una bona part de l'obra que escriurà des dels anys setanta participa d'aquest gust pel cerimonial. Llibres que són una paròdia de la història natural (*Botànica oculta*), dels repertoris erudits (*Monstruari fantàstic*), que reivindiquen l'estil epistolar del XIX (*Pamela*), les glosses orsianes (*Un dietari apòcrif d'Octavi de Romeu*), la literatura biogràfica (amb la recuperació de la figura de James Boswell a *Els emperadors d'Abissínia*), i fins i tot els epigrames (*Inscripcions, làpides i esteles*) i les vides de sants (*Els pares del desert*).

L'altre aspecte fonamental d'aquest període és l'experiència religiosa que, passada la seixantena, viu amb molta intensitat. En els últims temps Perucho es defineix catòlic, apostòlic i romà. Sempre ha estat creient. Però fins a principis dels vuitanta, els elements religiosos no havien tingut una presència significativa en la seva obra literària. A *Les aventures del cavaller Kosmas* (1981) i *Pamela* (1983), la preocupació per la transcendència, que ha estat sempre present en els seus llibres, es converteix en aventura religiosa. Kosmas és un recaptador de contribucions de l'Imperi Bizantí, afeccionat a la teologia, que assisteix al Concili de Toledo, dialoga amb Sant Isidor i amb Simeó l'Estilita. Pamela, una espia que després de freqüentar lògies maçòniques i haver estat amant del marquès de Sade, es converteix a la religió catòlica per l'amor pur d'Ignasi Siurana.

Perucho s'interessa pels cultes orientals a *Itineraris d'Orient* i *Un viatge amb espectres*. Els ambients d'Alexandria, Armènia i Atenes, El Caire antic, els rituals coptes. Més endavant introduirà en la seva obra la pietat popular, els sants de Barcelona (*El baró de Maldà i les bèsties de l'infern*), la poesia primitiva de la *Història Lausíaca* i dels primers cristians (*Els pares del desert*).

Com Huysmans o Aubrey Beardsley, Perucho viu una mena de "conversió", que va més enllà de la fascinació pels rituals religiosos, la recuperació de la pietat dels seus pares i la fe de la infància: representa un canvi d'actitud respecte a totes les coses del món. En literatura es tradueix en l'elecció de models estètics a contracorrent, allunyats de les modes i del mercantilisme que ha envaït el món editorial. D'aquesta manera cal entendre la reivindicació fervorosa de *Rosa Krüger*, la novel·la de Rafael Sánchez Mazas, la defensa vehement d'autors com Manuel Brunet, Josep M. Junoy o Joan Baptista Solervicens, estigmatitzats per raons ideològiques. La vindicació de llibres proscriu, com la *Història de la Segona República Espanyola* de [Josep Pla](#) o *Tradición y revolución* de Ramon d'Abadal, en el qual Perucho considera un intent d'escamoteig de la història. L'autor, que en la seva joventut s'havia manifestat devot, entre els moderns, de Vicente Aleixandre i Juan Larrea, ara es reconeix seguidor d'Eugeni d'Ors i de Sánchez Mazas. Pel que fa a la literatura antiga, la poesia llatina ocupa el lloc dels romàntics i els simbolistes. La transformació afecta també els gustos artístics. Perucho es desmarca de l'art contemporani. A *Els miralls* (1986) recupera els artistes que l'havien interessat en la seva joventut, quan escrivia a *Alerta*: Pidelaserra, Calsina, Rogent, Martín, i els impressionistes. Com Mario Praz a *Perseu i la medusa* Perucho considera la lletjor de l'art

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Joan Perucho a Lletra, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/joan-perucho> >

contemporani un obstacle, i l'exclou del seu univers.

Perucho litiga en defensa i record d'una arquitectura que desapareix sota l'urbanisme polititzat (el poema dedicat a "La Placeta dels Àngels"), en favor de la memòria dels grans escriptors caiguts en l'abandó, com Capmany o [Aribau](#) (*El baró de Maldà i les bèsties de l'infern*), per aclarir la seva intervenció en alguns esdeveniments culturals de la postguerra (a propòsit de [Foix](#), a *L'Arc de Sant Martí*, o recentment, a l'entorn de Cirlot i la seva correspondència).

Molts dels seus darrers articles reconstrueixen el seu itinerari vital, des de la infància al barri de Gràcia fins als darrers anys. Amics de joventut (Nani Valls, Àlvaro Cunqueiro, Cirlot mateix), figures tutelars del temps de la infància (com sor Sant Miquel), els paisatges de quan exercia de jutge (Banyoles, La Granadella, Móra d'Ebre, Calaceit, Alcanyís, Horta de Sant Joan) i els viatges al Pròxim Orient, a la Xina, Escandinàvia o els Estats Units. Tota aquesta vida transcorre sota la presència protectora dels sants, que vetllen des del naixement fins a la mort. Si tanca els ulls és això el que veu: el rostre dels sants, la cara i les mans dels seus morts. Ara Joan Perucho prepara un llibre que es publicarà pòstum i que es dirà precisament així, *Els morts*. Un extens llibre, amb més de cent poemes, amb les presències protectores de la gent que ha conegut i que ja no hi són.

Pocs autors catalans d'aquest segle poden oferir la diversitat d'interessos i la varietat de la literatura de Perucho, una relació tan estreta amb l'art del seu temps, una creació tan fecunda de mons imaginaris, la necessitat irrenunciable de mantenir la memòria de la gent i els paisatges que ha conegut, i incorporar-los a la tradició cultural, al costat dels llibres i les obres d'art. *El món de Joan Perucho: l'art de tancar els ulls*, proposa un recorregut per la seva obra a partir de records i objectes personals de l'autor, dels ambients i els personatges de les seves novel·les i contes, amb peces procedents de col·leccions molt diverses. Algunes d'aquestes col·leccions -com els menús del doctor Thebussem de la Biblioteca del Museu Víctor Balaguer de Vilanova i la Geltrú-, han estat una font d'inspiració directa d'algun dels seus llibres. D'altres, connecten secretament amb la seva literatura. L'exposició i el llibre volen servir per situar l'aventura intel·lectual de l'escriptor i oferir una lectura de la cultura catalana de la postguerra des de la singularitat dels seus referents. Vol servir també perquè Perucho es trobi amb els seus lectors i perquè aquells que encara no el coneixen, el descobreixin. En aquest sentit s'han volgut mantenir fidels al bon gust i al misteri, a la concepció de l'art i la literatura com a fet espiritual que Perucho ha defensat al llarg de la seva trajectòria, enfront de totes les formes de materialisme.

Copyright del text © 1998 Julià Guillamon i KRTU. Reproduït amb permís de l'autor.

Tast de textos

Text

WEB: Magisteri Teatre-Mag Poesia

Dos poemes: "Amarga memòria" i "El país de les meravelles".
<http://www.mallorcaweb.com/mag-teatre/poemes-solts/perucho.html>

WEB: "Berga"

Text breu sobre Berga al web *Un viatge literari per les comarques de Catalunya*.

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Joan Perucho a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/joan-perucho> >

<http://www.xtec.es/~evicioso/bergueda/peruberg.htm>

WEB: Perucho a EPdLP

Nota biogràfica amb un poema i un fragment de la seva obra a El Poder de la Palabra.

<http://epdlp.com/escritor.php?id=2138>

Biobibliografia

Biografia

WEB: A la Hiperenciclopèdia

http://www.enciclopedia.cat/fitxa_v2.jsp?NDCHEC=0050514

WEB: Fitxa al "Qui és qui a les lletres catalanes"

<http://cultura.gencat.net/ilc/peq/FitxaAutors.asp?nom1=per&cerca=Cerca&quinform=form1&NRegistre=40&idregistre=5682>

WEB: A la Viquipèdia

Nota biogràfica, obra i enllaços sobre l'autor al web de l'enciclopèdia lliure.

http://ca.wikipedia.org/wiki/Joan_Perucho

VIDEO: Joan Perucho a Retalls

Perfil biogràfic de l'escriptor al programa *Retalls* del Canal 33.

http://www.edu3.cat/Edu3tv/Fitxa?p_id=684

Bibliografia

WEB: Què hi ha a la Biblioteca de Catalunya

http://cataleg.bnc.cat/search*cat/?searchtype=a&searcharg=Perucho+Joan&sortdropdown=-&searchscope=13&searchscope2=13&SORT=D

WEB: Què hi ha a les biblioteques universitàries catalanes (CCUC)

http://ccuc.cbuc.es/search*cat/a?SEARCH=Perucho%2C+Joan&sortdropdown=-&searchscope=23

WEB: Què hi ha a les biblioteques públiques

<http://argus.biblioteques.gencat.cat/iii/encore/search/C|SPerucho+Joan|Orightresult|U1?lang=cat&site=pearl>

WEB: Per comprar-ne llibres

<http://www.llibres.cat/ca/detall-autor/perucho-i-gutierrez-joan>

WEB: Articles de l'autor (Traces)

<http://traces.uab.cat/search?f=author&p=Perucho%20Joan&sc=1&ln=ca>

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Joan Perucho a Lletra, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/joan-perucho> >

WEB: Articles sobre l'autor (Traces)

http://traces.uab.cat/search?ln=ca&p=Perucho%2C+Joan&f=keyword&action_search=Cerca&c=Traces+%3A+base+de+dades+de+lengua+i+literatura+catalanes&sf=&so=d&rm=&rg=10&sc=1&of=hb

Comentaris sobre l'autor

Crítica

WEB: Pàgina de l'AELC

Biografia, publicacions, informacions.

<http://www.escriptors.com/autors/peruchoj>

WEB: L'autor al Corpus Literari Ciutat de Barcelona

Biografia, enllaços i transcripció d'articles sobre Perucho.

http://www.ducros.biz/corpus/index.php?command=show_news&news_id=2218

Diversos

WEB: Perucho en vídeo

Informació del vídeo "Joan Perucho, l'art de tancar els ulls". Amb full de comanda.

<http://www.ictisp.com/~ge382930/Perucho.HTML>

Comentaris

WEB: "Elogio de Joan Perucho"

Comentari apològic de Carlos Rivera sobre l'escriptor. Al *Diario Córdoba* (05/11/03).

<http://www.diariocordoba.com/noticias/noticia.asp?pkid=88204>
